

Dosarul nr. 2ra-293/21

Prima instanță - (Judecătoria Ungheni) jud: V. Stratulat

Instanța de apel - (Curtea de Apel Chișinău) jud: I. Secrieru, I. Cotruță, V. Mihaila

ÎNCHEIERE

3 martie 2021

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele completului, judecătorul
judecătorii

Dumitru Mardari
Victor Burduh
Nicolae Craiu

examinând admisibilitatea recursului declarat de avocatul Alexandru Rotari în numele și interesele Ecaterinei Șmiglic,

în cauza civilă intentată la cererea de chemare în judecată depusă de Mihail Șmiglic împotriva Ecaterinei Șmiglic cu privire la determinarea cotelor-părți din bunul imobil și compensarea cheltuielilor de judecată

și cererea de chemare în judecată reconvențională depusă de Ecaterina Șmiglic împotriva lui Mihail Șmiglic cu privire la partajarea averii comune în devălmășie proporțional aportului fiecărui la dobândirea bunului și compensarea cheltuielilor de judecată,

împotriva deciziei din 13 octombrie 2020 a Curții de Apel Chișinău,

c o n s t a t ă:

La 9 iunie 2015, Mihail Șmiglic a depus cerere de chemare în judecată împotriva Ecaterinei Șmiglic, solicitând să fie partajat, în două părți, în natură, imobilul proprietate comună în devălmășie a lui Mihail Șmiglic și Ecaterina Șmiglic - casa de locuit cu construcții auxiliare și teren aferent, situat în or. Ungheni, str. xxxxxx, cu nr. cadastral xxxxx.

Prin cererea de concretizare a pretențiilor din 3 martie 2020, Mihail Șmiglic a solicitat să fie determinate cotele-părți ideale din bunul imobil - casa de locuit cu construcții auxiliare și teren aferent, situat în or. Ungheni, str. xxxxxx, cu nr. cadastral xxxxx, după cum urmează: după Mihail Șmiglic - ½ cotă-parte și după Ecaterina Șmiglic - ½ cotă-parte.

În motivarea cererii de chemare în judecată, Mihail Șmiglic a invocat că Ecaterina Șmiglic este fosta sa soție, cu care a divorțat la 18 iulie 2014. În timpul căsătoriei au agonisit avere comună, inclusiv și casa de locuit situată în or. Ungheni, str. xxxxxx, cu teren aferent de 0,0616 ha, înregistrat în Oficiul cadastral Ungheni cu nr. cadastral xxxxx. După divorț nu poate locui în casa comună, din cauza relațiilor ostile dintre ei. Soluționarea litigiului pe cale amiabilă este imposibilă.

În anul 2004 Mihail Șmigliuc s-a adresat la OCT Ungheni pentru efectuarea expertizei și constatarea costului casei cu construcțiile aferente, fiind stabilit că valoarea acestora este de 33 310 lei, fiecărui revenind-ui câte 16 555 de lei, însă dorește partajarea în natură pentru ce este necesară numirea unei expertize tehnice în construcție.

La 8 iulie 2015, Ecaterina Șmigliuc a depus cererea de chemare în judecată reconvențională împotriva lui Mihail Șmigliuc, prin care a solicitat partajarea bunului imobil litigios, proporțional aportului fiecăruia la dobândirea bunului, reieșind din rezultatele expertizei de evaluare.

În motivarea cererii de chemare în judecată reconvențională, Ecaterina Șmigliuc a invocat că cererea de chemare în judecată înaintată de către Mihail Șmigliuc o recunoaște parțial, și anume, a menționat că în partea ce ține de partajarea în două părți egale în natură a bunurilor imobile nu este de acord.

În sensul dat a indicat că, căsătoria cu Mihail Șmigliuc a fost înregistrată în anul 1987. Viața în comun a durat timp de 17 ani. Mihail Șmigliuc, nu acorda ajutorul și sprijinul necesar familiei, periodic nu activa în câmpul muncii și făcea abuz de alcool, iar în anul 2004 fără a anunța, a părăsit familia și a trecut cu traiul permanent la concubina sa, unde locuiește până-n prezent.

A remarcat că până a părăsi familia, împreună cu fostul soț au construit casa și au amenajat pentru locuință 2 odăi, una pentru ei, iar a doua pentru copii, au construit o construcție auxiliară ce avea destinația de adăpost pentru animalele domestice.

Până la desfacerea căsătoriei, careva pretenții asupra imobilului litigios fostul soț nu a înaintat, dimpotrivă făcea declarații că lasă totul copiilor, deoarece nu a contribuit cu mijloace la întreținerea lor.

După plecare, fostul soț nu a revenit nici o dată s-au cel puțin nu a întreprins vreo tentativă de a reveni în sânul familiei.

Începând cu această perioadă, toată povara de întreținere a copiilor și a gospodăriei a rămas pe umerii ei. Ecaterina Șmigliuc, singură, fără participarea pârâtului și fără ajutorul acestuia, a efectuat reparația capitală a casei, a schimbat geamurile din termopan, au fost instalate uși noi la odăile din interiorul casei, a fost efectuată reparația capitală în baie unde a fost instalată aprovizionarea cu apă și canalizarea centralizată, instalată teracotă pe pereții verticali și la podea, a fost efectuată reparația bucătăriei cu procurarea și instalarea mobilei, a fost schimbată podeaua veche și instalat laminat, au fost reparate podurile odăilor, procurată mobilă nouă în toate odăile.

Tot în lipsa pârâtului, din mijloacele bănești personale, reclamanta a instalat încălzire autonomă, a procurat cazanul, caloriferele, a construit o sobă nouă din cărămidă curată, casa a fost conectată la conducta de gaz.

Construcția auxiliară a fost reconstruită și schimbată destinația în șură de vară cu o odaie pentru odihnă, bucătărie și coridor.

O construcție capitală auxiliară a fost construită pentru adăpostul animalelor și păsărilor domestice.

Toate lucrările respective au fost efectuate personal de către ea fără contribuția nemijlocită sau financiară a fostului soț.

La 13 mai 2019, reprezentantul Ecaterinei Șmigliuc, avocatul Alexandru Rotari, a depus o cerere cu privire la completarea temeiului acțiunii, solicitând să fie

recunoscută sporirea simțitoare a valorii bunurilor imobile cu nr. cadastrale xxxxx, xxxxx, xxxxx, xxxxx, amplasate în mun. Ungheni, str. xxxxx, prin lucrări de reparație efectuate în perioada 2004-2015 de către Ecaterina Șmiglic, confirmat prin raportul de expertiză în valoare totală de 463 266 lei; să fie recunoscută valoarea de piață cu reparație a bunurilor imobile cu nr. cadastrale xxxxx, xxxxx, xxxxx, xxxxx, amplasate în mun. Ungheni, str. xxxxx, la data evaluării 16 martie 2018, conform raportului de expertiză în valoare totală de 636 631 de lei, iar fără reparație în valoare totală de 522 000 lei; partajarea imobilului reieșind din valoarea lui de piață fără reparație în două părți egale, atribuind reclamantei Șmiglic Ecaterina $\frac{1}{2}$ din valoarea de piață a imobilului fără reparație ceea ce va constitui suma de 261 000 lei; să fie atribuit lui Șmiglic Mihail $\frac{1}{2}$ din valoarea de piață a imobilului fără reparație ceea ce va constitui suma de 261 000 lei conform calculului $522\ 000:2$; să fie atribuit Ecaterinei Șmiglic diferența dintre valoarea imobilului cu reparație și valoarea imobilului fără reparație în mărime de 114 631 de lei reieșind din calculul $(636631-522000=114631)$ ce va constitui suma de 37 5631 lei; să fie atribuit Ecaterinei Șmiglic în natură imobilul cu nr. bunurilor imobile cu nr. cadastrale xxxxx, xxxxx, xxxxx, xxxxx, amplasate în mun. Ungheni, str. xxxxx; s-ă fie obligată Ecaterina Șmiglic să-i achite lui Șmiglic Mihail $\frac{1}{2}$ din valoarea de piață a imobilului fără reparație ceea ce constituie suma de 261 000 lei; s-ă fie obligată Ecaterina Șmiglic să achite taxa de stat în mărime de 11 268 de lei ce va constitui 3% din valoarea sumei de 375 631 de lei; compensarea cheltuielilor de judecată.

Prin hotărârea din 10 martie 2020 a Judecătorei Ungheni, s-a admis parțial cererea de chemare în judecată depusă de Mihail Șmiglic împotriva Ecaterinei Șmiglic.

S-a admis parțial acțiunea reconvențională depusă de Ecaterina Șmiglic împotriva lui Mihail Șmiglic.

S-a atribuit cu drept de proprietate bunurile imobile cu nr. cadastrale xxxxx, xxxxx, xxxxx, xxxxx, amplasate în mun. Ungheni, str. xxxxx Ecaterinei Șmiglic în schimbul sultei în mărime de 261 000 lei în favoarea lui Șmiglic Mihail.

S-a încasat de la Ecaterina Șmiglic în beneficiul lui Mihail Șmiglic sulta în mărime de 261 000 lei.

S-a încasat de la Mihail Șmiglic în beneficiul Statului taxa de stat în mărime de 7333,35 de lei.

S-a respins acțiunea reconvențională în partea încasării cheltuielilor de judecată.

La 17 martie 2020, reprezentantul lui Mihail Șmiglic, avocatul Vladilen Călugăreanu, a depus cererea de apel împotriva hotărârii primei instanțe, solicitând casarea ei, cu emiterea unei hotărâri noi de admitere a acțiunii depuse de Mihail Șmiglic împotriva Ecaterinei Șmiglic cu privire la partajarea averii în devălmășie și respingerea acțiunii reconvenționale depusă de Ecaterina Șmiglic împotriva lui Mihail Șmiglic cu privire partajarea averii în devălmășie proporțional aportului fiecăruia la dobândirea bunului.

Prin decizia din 13 octombrie 2020 a Curții de Apel Chișinău, s-a admis apelul declarat de Mihail Șmiglic.

S-a casat integral hotărârea din 10 martie 2020 a Judecătorei Ungheni și s-a emis o hotărâre nouă prin care:

S-a admis parțial cererea de chemare în judecată depusă de Mihail Șmiglic.

S-au determinat cotele-părți ideale din bunurile imobile cu nr. cadastrale xxxxx, xxxxx, xxxxx, xxxxx, amplasate în mun. Ungheni, str. xxxxx, după cum urmează: ½ cotă-parte lui Mihail Șmiglic și ½ cotă-parte Ecaterinei Șmiglic.

S-a respins cererea de chemare în judecată reconvențională depusă de Ecaterina Șmiglic cu privire la partajul proprietății comune în devălmășie proporțional aportului fiecăruia la dobândirea bunului.

S-a încasat de la Ecaterina Șmiglic în beneficiul lui Mihail Șmiglic, cu titlu de cheltuieli de judecată pentru achitarea taxei de stat, suma de 100 lei și cu titlu de cheltuieli de asistență juridică, suma de 5 000 lei.

În rest acțiunea inițială s-a respins, ca neîntemeiată.

În motivarea soluției, Colegiul instanței de apel a menționat că la dobândirea casei de locuit, construcțiilor accesorii și terenului aferent, au contribuit ambii soți.

Totodată potrivit concluziilor raportului de expertiză nr. 408-419 din 14 martie 2019 s-a constatat că partajarea bunului imobil amplasat în or. Ungheni, str. xxxxx, cu nr. cadastral xxxxx, conform situației existente la momentul examinării vizuale din 18 martie 2019, nu este posibilă.

A menționat că Ecaterina Șmiglic a solicitat atribuirea întregului bun imobil în schimbul unei sulte. Totodată Mihail Șmiglic, nu este de acord cu atribuirea întregului bun imobil Ecaterinei Șmiglic în schimbul unei sulte în favoarea lui, pledând pentru partajarea în natură a bunului.

Astfel reieșind din circumstanțele litigiului, deoarece bunurile imobile menționate au fost dobândite în timpul căsătoriei părților, instanța de apel a considerat că la caz urmează a fi admisă pretenția lui Mihail Șmiglic cu privire la determinarea a câte ½ cotă-parte din bunurile imobile pentru fiecare.

Totodată, Colegiul a reținut ca fiind eronată concluzia primei instanțe care a admis parțial acțiunea reconvențională cu privire la partajarea averii în devălmășie proporțional aportului fiecăruia la dobândirea bunului și a atribuit cu drept de proprietate bunul imobil Ecaterinei Șmiglic în schimbul sultei în mărime de 261 000 lei în favoarea lui Șmiglic Mihail, or ultimul nu a fost de acord cu partajarea bunului în varianta solicitată de către fosta soție, solicitând ca bunul imobil să fie partajat în natură, menționând că nu dispune de alte bunuri imobile, inclusiv de alt loc de trai.

Referitor la argumentele primei instanțe că, reparațiile bunului imobil au fost efectuate în perioada anilor 2004-2015, doar de către Ecaterina Șmiglic, instanța de apel conchisă că concluzia primei instanțe nu este probată prin actele cauzei. iar, probele prezentate de Ecaterina Șmiglic nu justifică aportul acesteia în cuantumul pretins.

La 15 decembrie 2020, prin intermediul poștei, avocatul Alexandru Rotari, acționând în numele și interesele Ecaterinei Șmiglic, a declarat recurs împotriva deciziei din 13 octombrie 2020 a Curții de Apel Chișinău, solicitând admiterea recursului, casarea integrală a deciziei instanței de apel și menținerea hotărârii primei instanțe.

În motivarea recursului, reprezentantul recurente a invocat că decizia instanței de apel nu conține o motivare completă, iar probele înaintate și examinate în prima instanță, care au stat la baza emiterii hotărârii, au fost trecute cu vederea și nu au fost

apreciate la nivelul justificator, în unele cazuri respinse de către instanța de apel nemotivat, fiind acoperite doar de fraze mari, fapt ce a oferit posibilitatea emiterii și pronunțării unei decizii neîntemeiate și respectiv ilegale, prin ce a încălcat drepturile Ecaterinei Șmiglic.

Totodată, instanța de apel a admis încălcări ce țin de interpretarea legii și a apreciat arbitrar probele.

În conformitate cu art. 434 din Codul de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel. Termenul de 2 luni este termen de decădere și nu poate fi restabilit.

Colegiul reține că copia deciziei integrale a instanței de apel a fost expediată în adresa participanților la proces la 11 noiembrie 2020, însă dovada legală de recepționarea a acesteia de către recurentă și reprezentantul ei, la materialele dosarului lipsesc.

Din acest considerent, Colegiul consideră că recursul din 15 decembrie 2020, este declarat în termen.

În conformitate cu art. din 439 alin. (2) și (3) din Codul de procedură civilă, după parvenirea dosarului, un complet din 3 judecători decide asupra admisibilității recursului, dispune expedierea copiei de pe recurs intimatului, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii obligatorii a referinței timp de o lună de la data primirii acesteia.

Judecătorul raportor verifică încadrarea în prevederile legii a temeiurilor invocate în recurs și face un raport verbal în fața completului de judecată instituit în conformitate cu alin. (2).

În adresa intimatului a fost expediată copia cererii de recurs cu înștiințarea despre necesitatea depunerii obligatorii a referinței la recurs. Însă, până la data examinării admisibilității recursului, acesta nu au depus referință prin care să-și exprime poziția cu privire la recursul declarat.

Examinând temeiurile recursului, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține următoarele.

Temeiurile de declarare a recursului sunt prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă.

În conformitate cu art. 433 lit. a) din Codul de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4).

Astfel, instanța de recurs reține că examinarea chestiunii privind admisibilitatea recursului presupune verificarea conformității temeiurilor invocate în cererea de recurs cu temeiurile prevăzute la art. 432 din Codul de procedură civilă.

La caz, Colegiul constată că argumentele invocate în cererea de recurs nu se încadrează în limitele stabilite de norma indicată, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei recurate, or, motivele recursului sunt similare celor invocate în cadrul judecării cauzei, asupra căror instanța de apel s-a pronunțat.

Dezacordul recurentului cu decizia instanței de apel, nu constituie temei de casare a deciziei recurate, or, recursul exercitat conform Secțiunii a II-a din Capitolul XXXVIII Codul de procedură civilă, are caracter devolutiv numai asupra

problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia în fapt.

Totodată, Colegiul reține că, potrivit regulilor din Secțiunea a II-a din Capitolul XXXVIII Codul de procedură civilă, instanța de recurs nu verifică modul de apreciere a probelor de către instanța de fond și de apel. Forța atribuită unei probe sau alteia, coraportul dintre probe, suficiența probelor și concluziile făcute în urma probațiunii sunt în afara controlului instanței de recurs.

Prin prisma art. 432 alin. (4) din Codul de procedură civilă, instanța de recurs poate interveni în materia probațiunii doar sub aspect procedural, și anume, dacă se invocă că instanța judecătorească a apreciat în mod arbitrar probele, încălcând regulile de apreciere a probelor stabilite în art. 130 Codul de procedură civilă, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Din recursul declarat nu rezultă că instanța a apreciat arbitrar probele.

În acest sens CtEDO în jurisprudența sa constantă statuează că, dreptul de acces la instanța de judecată nu este absolut. Există limitări implicit admise [cauza Golder împotriva Regatului Unit, pct. 38; Stanev împotriva Bulgariei (MC), pct. 230]. Acesta este în special cazul condițiilor de admisibilitate a unui recurs, întrucât prin însăși natura sa necesită o reglementare din partea statului, care se bucură în această privință de o anumită marjă de apreciere (Luordo împotriva Italiei, pct. 85). Condițiile de admisibilitate ale unui recurs pot fi mai stricte decât pentru un apel (Levages Prestations Services împotriva Franței, pct. 45).

Curtea a mai reiterat că, modul de aplicare a articolului 6 CEDO procedurilor în fața instanțelor ierarhic superioare depinde de caracteristicile speciale ale procedurilor respective; trebuie ținut cont de totalitatea procedurilor în sistemul de drept național și de rolul instanțelor ierarhic superioare în acest sistem. (a se vedea Botten împotriva Norvegiei, hotărâre din 19 februarie 1996, Reports 1996-I, p. 141, § 39).

La fel, conform jurisprudenței Curții, procedurile cu privire la admisibilitatea căii de atac și procedurile care implică doar chestiuni de drept, și nu chestiuni de fapt, pot fi conforme cu cerințele articolului 6 § 1 (Helmens împotriva Suediei 9 octombrie 1991, § 31, Seria A, nr. 212-A).

În conformitate cu art. 440 alin. (1) din Codul de procedură civilă, în cazul în care se constată existența unuia din temeiurile prevăzute la art. 433, completul din 3 judecători decide în mod unanim, printr-o încheiere motivată irevocabilă, asupra inadmisibilității recursului.

Încheierea se emite conform prevederilor art. 270 și nu conține nici o referire cu privire la fondul recursului.

Având în vedere cele expuse, Colegiul consideră că recursul declarat de avocatul Alexandru Rotari în numele și interesele Ecaterinei Șmiglic nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă și, drept urmare, este inadmisibil.

În conformitate cu art. 270, art. 433 lit. a) și art. 440 alin. (1) din Codul de procedură civilă, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e:

Se declară inadmisibil recursul înaintat de avocatul Alexandru Rotari în numele și interesele Ecaterinei Șmiglic.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Dumitru Mardari

judecătorii

Victor Burduh

Nicolae Craiu